

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 238/09-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júna 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. Ď., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 94/09-42 z 1. apríla 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. Ď. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júna 2009 doručená sťažnosť Ing. P. Ď., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 94/09-42 z 1. apríla 2009.

Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 94/09-42 z 1. apríla 2009 odmietol sťažnosť sťažovateľa doručенú mu 20. februára 2009 (doplnenú 25. februára 2009), ktorou namietal porušenie čl. 12 ods. 4, čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy a porušenie čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 8 ods. 1, 2 a 3 dohovoru postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave, Okresnej prokuratúry Bratislava I, rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 5 T 104/04 z 11. apríla 2005 (v spojení s jeho opravnými uzneseniami), rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 To 23/07 z 15. mája 2007 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 10/2008 z 11. decembra 2008, a to ako oneskorene podanú.

Podľa názoru sťažovateľa ústavný súd týmto rozhodnutím porušil jeho základné právo na prístup k súdu zaručené mu čl. 46 ods. 1 ústavy a právo zaručené mu čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to z dôvodu „že Ústavný súd Slovenskej republiky mal ako predbežnú otázku pri posudzovaní jeho sťažnosti vyriešiť otázku nesúladu ustanovenia § 53 ods. 1 a ods. 3 zák. č. 38/1993 Z. z. s Ústavou Slovenskej republiky, a to využijúc možnosť danú každému súdu, a teda aj Ústavnému súdu Slovenskej republiky, obrátiť sa na Ústavný súd Slovenskej republiky podľa § 18 ods. 1 písm. d) zák. č. 38/1993 Z. z. v spojení s § 37 ods. 1 cit. zák.

Ústavný súd tým, že nevyužil toto jeho právo, porušil právo sťažovateľa na prístup k súdu, zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj princíp právnej istoty, zakotvený v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

V danom prípade bolo rozhodnutie dovolacieho súdu doručené sťažovateľovi dňa 23. 12. 2008 a jeho právnomu zástupcovi dňa 22. 12. 2008. Je zrejmé, že v danom konkrétnom prípade v dôsledku vianočných sviatkov mal sťažovateľ reálnu možnosť začať hľadať právneho zástupcu pre konanie pred Ústavným súdom, čo je neobíditeľnou podmienkou takéhoto konania, až po uplynutí dovolenkového obdobia, a to počnúc pondelkom 12. 1. 2009, čím bola lehota na podanie sťažnosti, tak ako bola vyložená konajúcim súdom, zdecimovaná na menej ako 30 dní.

Ústavný súd nesprávnym výkladom citovaného zákonného ustanovenia, resp. aplikovaním tohto zákonného ustanovenia nezabezpečil, aby obmedzenie základného práva sťažovateľa na prístup k súdu platilo rovnako na všetky prípady, a teda, aby sťažovateľ mal na realizáciu jeho práva úplnú, neskrátenú lehotu dvoch mesiacov. Ústavný súd Slovenskej republiky vedno so zákonodarcom prekročili svoju právomoc, a v rozpore s čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR uložili sťažovateľovi povinnosť podať sťažnosť v lehote značne kratšej ako je zákonom stanovená, pre všetkých účastníkov rovnaká, dvojmesačná lehota.

Nesprávny výklad začiatku plynutia lehoty zasiahol do práva sťažovateľa na prístup k súdu tým viac, že sťažovateľ sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, čím bola ešte viac znížená jeho možnosť domôcť sa jeho práva, nájsť si právneho zástupcu, preštudovať príslušný spis, zabezpečiť si zhotovenie jeho kópie a pripraviť podanie na Ústavný súd.

Sťažovateľ má za to, že Ústavný súd Slovenskej republiky odmietnutím jeho sťažnosti porušil jeho právo na prístup k súdu, zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj princíp právnej istoty, zakotvený v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky takýmto konaním porušil aj ústavný princíp a zodpovedajúce právo sťažovateľa, zakotvené v čl. 13 ods. 3 v spojení s čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

1. Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodnutím z 1. 4. 2009: sp. zn. I. ÚS 94/09, porušil právo Ing. P. Ď. podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky ruší rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 1. 4. 2009, sp. zn. I. ÚS 94/09, a vracia mu vec na nové konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu podania sťažovateľa, najmä z jeho petitu, je zjavné, že jeho cieľom je zrušenie uznesenia ústavného súdu č. k. I. ÚS 94/09-42 z 1. apríla 2009 a „vrátenie vecí“ ústavnému súdu na „nové konanie“, t. j. revidovanie dotknutého postupu a rozhodnutia ústavného súdu, ktorým bola pôvodná sťažnosť odmietnutá z dôvodu jej oneskoreného podania.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že podanie sťažovateľa je síce formálne označené ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (s označením konkrétneho základného práva, k porušeniu ktorého malo dôjsť), ale z hľadiska obsahu ide o opravný prostriedok, ktorým je napadnuté konkrétne rozhodnutie ústavného súdu. Konanie pred ústavným súdom ako nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je v dôsledku zvolenej podoby špecializovaného a koncentrovaného modelu ústavného súdnictva v Slovenskej

republike konaním jednoinštančným a rozhodnutia ústavného súdu sú konečné a záväzné pre všetky orgány verejnej moci, fyzické osoby alebo právnické osoby, ktorých sa týkajú. Príslušný orgán verejnej moci je povinný bez zbytočného odkladu zabezpečiť ich vykonanie. Podrobnosti ustanoví zákon (čl. 129 ods. 7 ústavy).

Právomoci a pôsobnosť, ktoré má ústavný súd ústavou a zákonom o ústavnom súde presne vymedzené, nemôže prekračovať. V nadväznosti na to ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že medzi jeho oprávnenia nepatrí rozhodovanie o opravných prostriedkoch vo všeobecnosti a fortiori o opravných prostriedkoch, ktorými sa fyzické osoby alebo právnické osoby domáhajú preskúmania rozhodnutí ústavného súdu, proti ktorým podľa čl. 133 ústavy a podľa § 24 písm. c) zákona o ústavnom súde žiaden opravný prostriedok nie je prípustný.

Jeden zo základných princípov právneho štátu, ktorý je pozitívne zakotvený v čl. 2 ods. 2 ústavy, vyjadruje, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti vychádza pri svojej jurisdikcii dôsledne z uvedeného ústavného princípu (ktorý musí rešpektovať každý orgán verejnej moci), a preto, čo sa týka medzí, rozsahu a spôsobu, môže uplatňovať štátnu moc iba v zákonomnom a ústavnom rámci (čl. 2 ods. 2 ústavy), čo sa považuje v podmienkach právneho štátu za *conditio sine qua non* pre akúkoľvek legitímnu činnosť jeho orgánov.

Podľa čl. 133 ústavy proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

Vychádzajúc z citovanej ústavnej normy zákon o ústavnom súde vyriešil otázku podávania opravných prostriedkov v konaní pred ústavným súdom tak, že návrh nie je prípustný v prípade, ak sa ním navrhovateľ domáha preskúmania rozhodnutia ústavného súdu [§ 24 písm. c) zákona o ústavnom súde].

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol ako neprípustnú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2009